

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

BUREAUONDERZOEK

2022I272

WIELSBEKE - KAAIMUUR

VAN DE VELDE SANDER

©2022 GATE BV, VENECOLAAN 52M

9880 AALTER

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	1
INLEIDING	2
PRGRAMMA VAN MAATREGELEN	2
1. Gemotiveerd advies voorwaardelijke maatregelen	2
1.1. Volledigheid gevoerde onderzoek	2
1.2. Aan- of afwezigheid en waardering archeologische site	2
1.3. Impact- en maatregelbepaling	3
1.4. Concretisering maatregelen.....	6
Synthese	7
BIBLIOGRAFIE	i
BIJLAGE	i

INLEIDING

Op termijn beoogt de initiatiefnemer het kanaal Roeselare-Leie bevaarbaar te maken voor schepen van klasse Va. Hiertoe dient het kanaal te worden uitgediept en de sifon, kaaimuren en oevers vernieuwd.

Om de geplande bodemingrepen te kunnen uitvoeren is een omgevingsvergunning noodzakelijk. Ze vallen niet geheel binnen het gabarit van de bestaande lijninfrastructuur. De als plangebied gemarkeerde oppervlakte overschrijdt de drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet [oppervlakte kadastraal perceel / openbare ruimte > 3000m², bodemingreep > 1000m²]. Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, noch in een gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt. Hierdoor moet een archeologienota worden opgesteld.¹

Deze tekst behelst het verslag van resultaten van het **bureauonderzoek** en vormt de basis voor het programma van maatregelen, waarin een advies naar **vrijgave** wordt geformuleerd.

PRGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies voorwaardelijke maatregelen

Het Programma van Maatregelen [PvM] is het finale resumé van een gefaseerd onderzoekprocedé. Hieruit moet blijken dat elke gemaakte stap, beslissing of advies de kwaliteit en volledigheid van de resultaten garandeert, zónder onnodige stappen genomen te hebben en toch mét optimale toekomstmogelijkheden van verzamelde data.

1.1. Volledigheid gevoerde onderzoek

De voorgelegde archeologienota betreft de neerslag van een archeologisch vooronderzoek uitsluitend op basis van bureauonderzoek. Elk ander vooronderzoek op het terrein met of zonder ingreep in de bodem was vooralsnog niet mogelijk/wenselijk. De archeologienota op basis van bureauonderzoek wordt beschouwd als volledig. De bestaande archeologische en historische bronnen leveren voldoende informatie om aan te tonen dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag moet worden ingeschat. Bijkomend vooronderzoek met of zonder ingreep op de bodem is niet aangewezen, hoewel verzamelde data *strictu sensu* niet toelaten om de afwezigheid van een archeologische site uit te sluiten.

1.2. Aan- of afwezigheid en waardering archeologische site

Resultaten uit het gevoerde onderzoek zijn vooralsnog ontdaan van indicaties voor de afwezigheid van een archeologische site binnen het projectgebied.

We sluiten niet uit dat intact bewaarde archeologische aanwijzingen bewaard kunnen zijn binnen de grenzen van het plangebied. De opgetekende bodemcondities in de directe omgeving staan de laterale detectie en registratie van grondsporen wel engszins in de weg. Daarenboven zijn dergelijke grondsporen gerelateerd aan de Gallo-Romeinse periode effectief opgemerkt op afzienbare afstand van het plangebied.

Het voorgehouden 'potentieel' wordt echter tenietgedaan door het feit dat geplande werkzaamheden haast geen niet eerder geroerde ondergrond zullen aansnijden, én dat het hele plangebied zich bevindt in een sinds de 20e eeuw erg verstoorde landschappelijke context; i.e. de kanaalzone.

De verwachting op het treffen van intact bewaarde archeologische aanwijzingen schatten we bijzonder laag in.

1.3. Impact- en maatregelbepaling

De initiatiefnemer plant renovatiewerken aan de rechter kanaaloever van het kanaal Roeselare-Leie in Ooigem, Wielsbeke opdat schepen van klasse Va het kanaal kunnen bevaren.

Het leeuwendeel van het plangebied betreft openbaar domein, met enkele kadastrale percelen die worden aangesneden op beide oevers [§ 1.1]. Het plangebied omvat ca. 47 813 m³.

Ter hoogte van de brug van de Fabiolalaan over het kanaal voorziet planvorming in eerste instantie de afbraak van bestaande kaaimuren en oeverdelen over een afstand van ca. 500 m. Deze worden integraal vernieuwd.

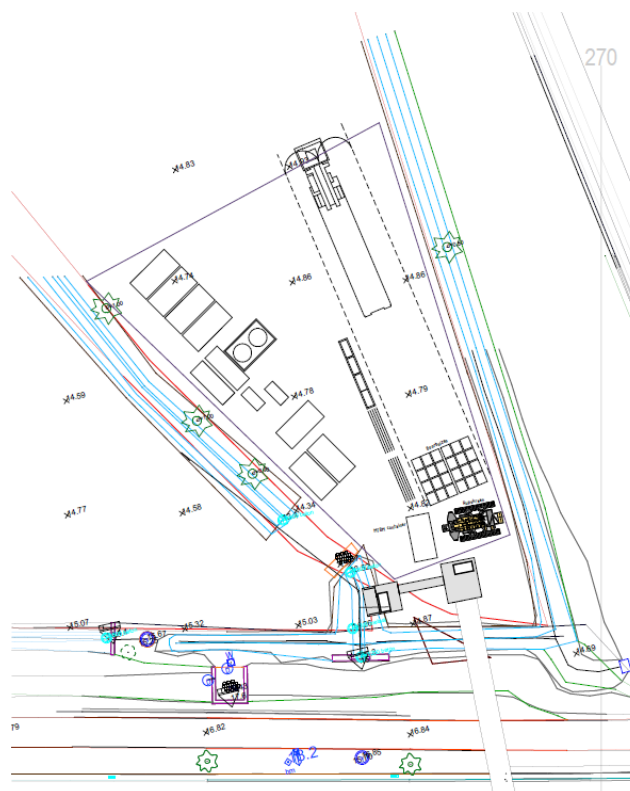
- De waterbodem wordt verdiept tot een ontwerpbodempeil van +11.25m TAW.
- De verticale kaaimuren reiken tot het ontwerpbodempeil van +11.25m TAW.
- Middels taluds met 12/4 hellingsgraad sluiten de verticale oevers aan op het bestaand maaiveld.
- Om bovenstaande ingrepen te kunnen realiseren dient over een afstand van 68 m het bestaande jaag- en fietspad 'de Kanaalweg' te worden heraangelegd.

De verhoogde kanaaloever is per definitie een antropogene context die voor het eerst werd uitgegraven over ca. 16 km tussen 1862 en 1872. Sinds de initiële uitgraving zijn de oevers meermaals gemodificeerd. De huidige kaaimuur dateert uit 1979. **In dit deel van het projectgebied wordt nergens ongeroerde bodem aangesneden.**

Ter hoogte van het plangebied loopt de Ooigembeek in een betonnen koker onder het kanaal en de expresweg N382 door. Planvorming voorziet de vervanging en modernisering van deze sifon en beekloop. Hiertoe dienen vooreerst de oude inspectieputten aan de uiteinden geruimd te worden.

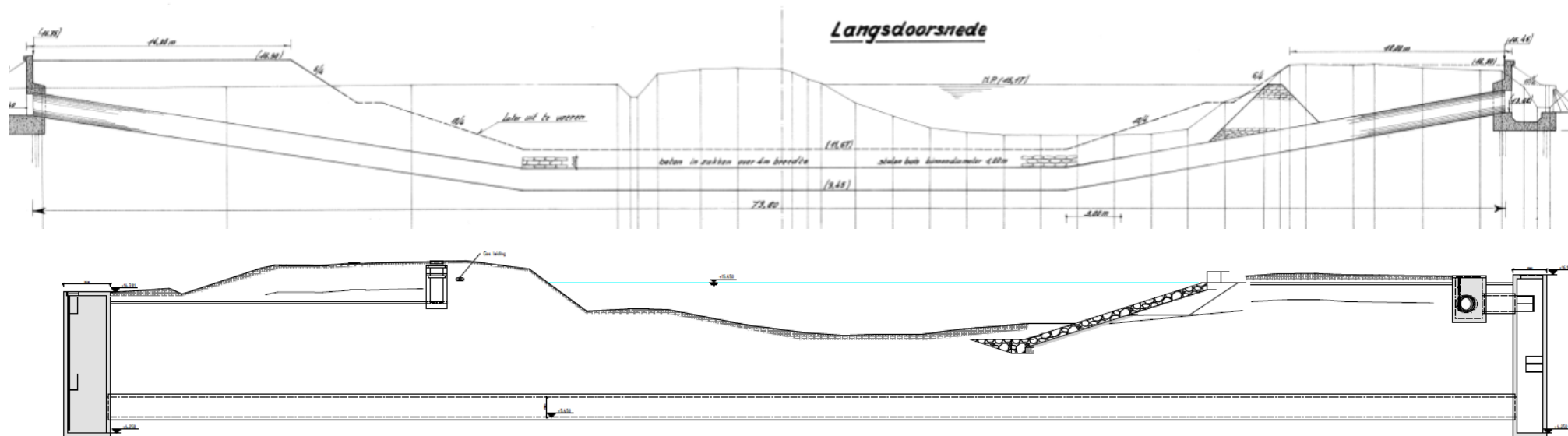
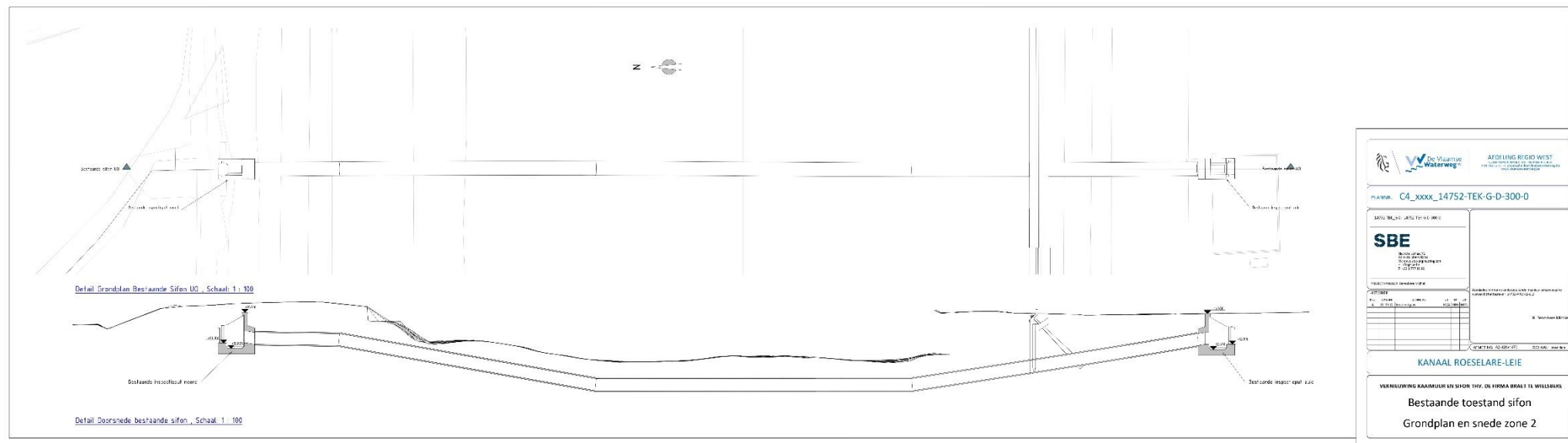
De beekloop krijgt een bijkomende 158 m lange uitloop aan de oostelijke rand van perceel. Aan de oostkant grenst het perceel aan de Fabiolalaan geflankeerd door een groenzone met bomenrij. Laatstgenoemde dient gerooid te worden om de nieuwe beekloop mogelijk te maken. De bomenrij is ingeplant op het taluds van de Fabiolalaanburg. De rooiwerken veroorzaken hierdoor geen bijkomende bodemroering.

De zuidelijke helft van perceel 66D is voorzien als tijdelijk werfterrein om de nieuwe ondergrondse leiding te persen. Het werfterrein dient uitsluitend ter stockage van materialen. Er zijn hier geen uit- of afgravingen voorzien. Het bodempeil van de leiding is voorzien op 5.45 m TAW. De ontvangst- en persput aan de uiteinden zijn vormgegeven als betonnen kokers van respectievelijk 2.5 m en 3.5 m doormeter wiens bodempeil voorzien is op 4.25 m TAW. De persput op de linkeroever heeft zijn top aan het maaiveld op ca. 14.78 m TAW. Op de rechteroever komt de ontvangstkoker tot aan het maaiveld op 16.1 m TAW.

[Detail Grondplan werfinrichtings](#), Schaal: 1 : 200

Figuur 1: grondplan werfinrichting linker kanaaloever [© initiatiefnemer]

Figuur 2: Overzichtssnede huidige sifon en beektunnel (boven); Originele ontwerptekening d.d. 1979-1982 (midden); Overzichtssnede ontworpen toestand kanaal en Ooigembeektunnel (onder) [© initiatiefnemer]

1.4. Concretisering maatregelen

GATE adviseert een **volledige vrijgave** van alle betrokken terreinen voor de aanvang van de geplande werkzaamheden.

Synthese

Op termijn beoogt de initiatiefnemer het kanaal Roeselare-Leie bevaarbaar te maken voor schepen van klasse Va. Hiertoe dient het kanaal te worden uitgediept en de sifon, kaaimuren en oevers vernieuwd.

Het plangebied is voorzien van een landschappelijke, historisch-cartografische en archeologische context. Deze schetst een beeld van een minstens sinds de vroege middeleeuwen agrarisch ontsloten landschap, afgaand op een interpolatie van historisch kaartmateriaal. Voor perioden ouder dan de middeleeuwen zijn er directe indicaties van menselijke aanwezigheid in de vorm van nederzettingssporen en los vondstmateriaal uit Gallo-Romeinse periode op verschillende plaatsen in Wielsbeke. Met betrekking tot artefactenvindplaatsen uit de steen- of metaaltijd stellen we dat de bodemcondities binnen het plangebied zich niet lenen tot hun *in situ* bewaring.

De afweging van de ingreephistoriek op het betrokken terrein tegen de geplande werken en de trefkans op intact bewaarde archeologica resulteert in een vrijstelling van het plangebied voor elke vorm van verder archeologisch [voor]onderzoek. De werken vinden immers plaats in sterk geroerde grond.

BIBLIOGRAFIE

LITERATUUR

-

BIJLAGE

FIGURENLIJST

Figuur 1: grondplan werfinrichting linker kanaaloever [© initiatiefnemer]	4
Figuur 2: Overzichtssnede huidige sifon en beektunnel (boven); Originele ontwerptekening d.d. 1979-1982 (midden); Overzichtssnede ontworpen toestand kanaal en Ooigembeektunnel (onder) [© initiatiefnemer]	5

